Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)
[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 409

dixit vt faciat mulier q̄ꝺ vouerat· qꝛ ꝑmiſſa iam ṗus a viro fuerat· Uiri dixit eſſe pctm̄· qꝛ abnuit q̄ꝺ ṗus cōceſſerat: non tn̄ mulieri ex hoc iuſſum dedit· vt cū ṗus vir eiꝯceſſerit poſtea ſi ꝓhibuerit ꝯtemnatur· Ex his appa ret ꝙ vir vel mulier ꝯtinentiā ꝺo offerre nō poteſt ſine communi ꝯſenſu· nec alter alteri debitū negare dꝫ· Si xͦo quilibet eoꝝ alterū a ſuo iure abſoluerit ad p̄teritā ſeruitutē nū quid reuocare poterit? Hoc em̄ videt̄ Augꝰ ſupra voluiſſe· Quibuſdā videt̄ ꝙ mulier ſi diſcedēs a domo viri· q̄ viro ꝑmittēte ꝯtinē tiā vouerit vel ꝓmiſerit· eodē ꝓhibēte ſoluē non valeat· ⁊ hoc ꝓpter dignitatē viri q̄ eſt caput mulieris· Sꝫ meliꝰ hoc intelligit̄ in ta li caſu· vbi vir ꝯcedit mulieri vouere ꝯtinen tiā ⁊ añ votū ꝓhibet implere· Si xͦo habituꝫ mutauerit non p̄t reuocari ſm̄ illō· Qui vx orem ſuā velare ꝑmiſerit· aliā non accipiat· ſed ſimiliter ꝯuertatur·

Ex cōcilio re mensi.

Quibꝰ tp̄ibus ceſſandū ſit a coitu· c

Et licet debitū po-

ſcenti ſit ſp̄ ſoluendū· nō licet tn̄ qualibꝫ die poſcere· Uñ Augꝰ· Chriſtiano cū vxore ſua aliqñ licet ꝯuenire· aliqñ nō· Propter ꝓceſ ſionis em̄ dies ⁊ ieiunioꝝ aliqñ non licet con uenire· qꝛ etiā a licitis abſtinendū eſt· vt fa ciliꝰ impetrari poſſit q̄ꝺ poſtulat̄· Idē· Quo tiens em̄ vel dies natiuitatꝭ vel reliq̄ feſtiui tates aduenerint· nō ſolū ꝯcubinaꝝ ꝯſortio· ſꝫ etiā a ꝓpꝛijs vxoribꝰ abſtinete· Itē Amb· Si cauſa ꝓcreandoꝝ filioꝝ ducit̄ vxor· non multū tp̄s ꝯceſſum videt̄ ad ip̄m vſum· qꝛ ⁊ dies feſti ⁊ dies ꝓceſſionis ⁊ ip̄a rō ꝯceptꝰ et partus: iuxta legeꝫ ceſſare vſum carnis his debere tp̄ibus demonſtrant·

Aug. in li. de queſtione no[ui] ⁊ ve. teſta.

Ambro.

Hieronymꝰ videt̄ diſſentire a p̄miſſis· d

Illi autē quod di-

ctū eſt reddere debitū nō eſſe peccatū· vide tur obuiare q̄ꝺ ait Hiero· Quicūqꝫ vxori de bitū reddit· vacare nō p̄ōt orationi· nec car nes agni edere· Itē· Si panes ꝓpoſitōis ab his q̄ vxores ſuas tetigerāt comedi nō pote rant· Quātomagis panis q̄ de celo deſcen dit: nō poteſt ab his q̄ ꝯiugabilibꝰ paulo an te heſere cōplexibꝰ violari atqꝫ ꝯtingi· Non ꝙ nuptias cōdemnemꝰ· ſꝫ ꝙ eo tp̄e q̄ carnes agni mādūcaturi ſumꝰ: vacare a carnalibꝰ opibꝰ debeamꝰ Hoc capitulū maxime ad mi niſtros eccl̄ie ꝑtinere videt̄· quibus nō lice bat ſacra officia celebꝛare atqꝫ myſteria· tē pore ꝯiugalis ampliꝰ· quo etiā p̄ntia ſpūſſan cti nō dat̄· Uñ idē ait· Cōnubia legitima ca rent quidē pctō· nec tn̄ tp̄e illo quo ꝯiugales actus gerunt̄· p̄ntia ſpūſſancti dabit̄· etiaꝫ ſi ꝓpheta eſſe videat̄· qui officio generatiōis obſequitur·

Hiero. ꝯ quo... ſmone.

Hiero Math.

¶ Quibus tempoꝛibus non ſunt celebꝛan de nuptie· e

Nec ſoluꝫ in opere

carnali obſeruāda ſunt tp̄a· ſꝫ etiā ī celebꝛan dis nuptijs· ſm̄ illud Nō opoꝛtet a ſeptuage ſima vſqꝫ in octauā paſce ⁊ tribꝰ hebdomadi bus añ feſtū ſancti Iohis· ⁊ ab aduentu dn̄i vſqꝫ poſt epiphaniā celebꝛare nuptias· Q̄ꝺ ſi factū fuerit ſepent̄· Itē Nicolaꝰ papa· Nec vxorē ducere nec ꝯiugia facere q̄dragesima li tp̄e cōuenire poſſe vllo mō arbitroꝛ·

Nicolaus ad conſulta bul garoꝝ

Iſta eſt diſtinctio· xxxij· huiꝰ quarti libꝛi· In qua magiſter poſtq̄ ſuꝑius determinauit de bonis matrimonij quibus actus matrimonialis excuſatur. Hic determinat de ipſo actu ſm̄ ꝙ accipit rōnem de biti. Et tria facit. Primo em̄ ꝓponit quō vir ⁊ mu lier in ſoluēdo ⁊ petēdo ꝯiugij debitū par habeāt do miniū. Secūdo oñdit quō reddere ꝯiugale debituꝫ nulliꝰ ſit crimīs. Tertio ſubiungit quō non quolibet die nec vir nec mulier licite p̄ōt petere· Primū ⁊ ſe cundū a pꝛincipio diſ. vſqꝫ ibi. Et licet debitū poſcē ti. Tertium xͦo vſqꝫ ad fineꝫ diſ. In ſpeciali ſenten tia magiſtri ſtat in tribꝰ ꝓpoſitionibꝰ. quaꝝ pꝛima ē hec. ¶ In ſoluēdo ⁊ reddēdo carnis debitū vir ⁊ vx oꝛ habēt par dn̄ium. Hanc mgr̄ inſinuās ꝓponit pꝛi mo ꝙ cū vir in omnibꝰ p̄ſit mulieri ſicut caput coꝛꝑi in redditiōe tamē debiti pares ſunt. qꝛ alter habꝫ al terius coꝛꝑis poteſtatē. vt alteri poſcēti nō licet alte ri debitū denegare. ſiue poſcat cauſa ꝓlis ꝓcreande ſiue incōtinentie cauſa. q̄ꝺ autoꝛitatibꝰ ꝯfirmat. vbi etiā dicit ꝙ ſic habet alter alteriꝰ coꝛꝑis poteſtatē ꝙ ſicut nec mulier ad aliū viꝝ. nec vir ad aliā mulieꝛeꝫ poteſtatē habet accedēdi. ita nec ad ꝯtinendū ſui coꝛ poꝛis habet poteſtatē niſi mutuo ꝯſenſu. ¶ Scd̄a ꝓ poſitio eſt hec. Licet nulliꝰ crimīs ſit reddere debi tum ꝯiugale. tn̄ exigere vltra generādi neceſſitatē eſt delictū veniale. foꝛnicari xͦo aut mechari ē moꝛtale. Hanc magiſter inſinuās ſubdit. ꝙ reddere cōiugale debitū nulliꝰ eſt crimīs. exigere xͦo vltra generandi neceſſitatē venialis eſt culpe. ſꝫ foꝛnicari aut mechari puniēdi eſt crimīs. Poſtea ꝓbat pluribꝰ autoꝛitati bus ꝙ ꝯiuges ne fraudent̄ ad inuicē carnale debitū ſine ꝯſenſu cōmuni tenere nō p̄nt. q̄ꝺ ſupꝛa ſuppoſu erat. Poſtea querit ſi vir vxoꝛi ꝯſenſerat vt ꝯtinenti am deo offerat ⁊ a ſuo iure eā abſoluat. vtrū poſſit li centiā datā reuocare. Et rñdet ꝙ in hoc caſu ſi ei cō ſenſerat vouere ꝯtinentiā ⁊ votū ꝓhiberet hoc iple re. hoc bn̄ poteſt. ſin aūt poſt reuocare nō p̄ōt ¶ Ter tia ꝓpoſitio eſt hec. Nullꝰ in matrimonio licite p̄ōt debitū carnis quolibet die exigere ſeu poſcere. Hāc mgr̄ inſinuās dicit. ꝙ licet debitū poſcēti ſit ꝑſoluē dum. nō tamē licet quolibet die exigere ſeu poſcere. ſicut in diebꝰ feſtiuis ſiue ꝓceſſionis. ⁊ ieiunioꝝ. q̄ꝺ autoꝛitatibꝰ ꝯfirmat. Poſtea oñdit ꝙ beatꝰ Hiero nymus vult ꝙ reddere debitū ſit qñqꝫ peccatum. q̄ꝺ eſt ꝯtra p̄dicta. Dicit em̄ beatꝰ Hiero. q̄ vxoꝛi debitū

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0409
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG